

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

**Мультимедійні навчальні
матеріали**

Мультимедійні навчальні матеріали

Дедалі частіше у навчанні використовуються мультимедійні технології.

Основними *видами педагогічної діяльності* при застосуванні цього виду технологій є:

1. *Метод лінійного представлення інформації*, який послідовно знайомить учня з матеріалом, що вивчається, використовуючи можливості лінійної навігації в рамках всього ресурсу.

Перевага цього методу полягає у ширших можливостях інтеграції різних типів мультимедійної інформації в рамках одного засобу навчання.

Недоліком, передусім, є відсутність можливості контролю над ходом викладу матеріалу (немає можливості управління процесом його викладу).

Мультимедійні навчальні матеріали

Цей метод рекомендується для учнів, які не володіють, або мають дуже обмежені попередні знання в області, що вивчається, і їм потрібний оглядовий виклад матеріалу, що вивчається.

2. Метод нелінійного представлення інформації. Це метод організації мультимедійних засобах навчання нелінійних способів зв'язування інформації та використання структурованої системи навігації між мультимедійними ресурсами на основі гіперпосилань. У цьому методі використовуються активні методи педагогічної діяльності, які дозволяють учню проявляти самостійність у виборі матеріалу, що вивчається.

Мультимедійні навчальні матеріали

Перевагами даного методу є чітка структуризація матеріалу, можливість пошуку інформації, навігації у великих базах даних, організація інформації за семантичними критеріями. Використання гіпертекстових матеріалів під час навчання зручне сприйняття, запам'ятовування, спрямовано на свободу вибору і самостійність щодо матеріалів.

Даний метод, заснований на нелінійному поданні інформації, рекомендується використовувати в тому випадку, коли учні вже мають деякі попередні знання з тематики, що вивчається, достатніми для того, щоб вони могли самостійно ставити питання і ставити перед собою завдання, або коли вони можуть чітко сформулювати своє питання .

Мультимедійні навчальні матеріали

При використанні мультимедійних навчальних матеріалів слід враховувати, що такий вид інформації призводить до розумових та емоційних навантажень учнів, і досить різко скорочує час, необхідний на засвоєння матеріалу.

У ході подібного навчання розвиваються здібності учнів сприймати інформацію з екрану, перекодувати візуальний образ у вербальну систему, оцінювати якість і здійснювати вибірковість у споживанні інформації.

На даний момент дуже гостро постає питання комплектації шкіл готовими мультимедійними навчальними матеріалами, розроблені сторонніми розробниками або співробітниками ВНЗ.

Мультимедійні навчальні матеріали

Мультимедійні матеріали, розроблені фірмами, мають досить велику тематику – від шкільних навчальних матеріалів до серйозних професійних дослідницьких програм.

Цим спрямовано займаються шкільні бібліотеки, які формують медіатеки та дозволяють учням не лише користуватися мультимедійними ресурсами у залах бібліотеки, а й через мережу Інтернет здійснювати віддалений доступ або замовляти матеріал електронною поштою.

Такі продукти мають ряд недоліків, наприклад, обмежена кількість користувачів у кожного диска, неможливість внесення змін до вже готового продукту, а також апаратна та платформна залежність даних засобів.

Мультимедійні навчальні матеріали

Розробка власних мультимедійних ресурсів, які спрямовані на специфіку кожного предмета, передбачає наявність висококваліфікованих фахівців у галузі інформаційних технологій, які вміють розробляти електронні курси, що можливо не в кожній школі.

Використання засобів наочності під час використання сучасних педагогічних технологій дозволяє підвищити рівень навчання: значно збільшується наочність курсу, оскільки у своїй роботі вчитель сьогодні стикається із серйозною проблемою відсутності матеріальної бази наочності: карти застаріли, тематичні картини практично не випускаються, діафільми не є актуальними тощо.

Мультимедійні навчальні матеріали

Переваги проведення навчальних занять з мультимедійними ресурсами:

- вирішується питання зі створенням, доповненням, розширенням матеріальної основи наочності;
- складання презентації уроку, підбір матеріалу можна здійснити безпосередньо відповідно до програми;
- залучаючи учнів такого роду діяльності, вчитель стимулює їх пізнавальний інтерес;
- презентація охоплює весь необхідний наочний матеріал, але при цьому зберігається можливість для будь-якого варіювання матеріалу в залежності від особливостей освітньої аудиторії, її підготовленості та настрою.

Мультимедійні навчальні матеріали

Наочні матеріали

Сучасні засоби навчання на основі медіатехнологій можуть мати унікальні властивості та функції наочності, які здатні змінити весь процес навчання.

Наочні матеріали повинні відповідати загальнодидактичним, ергономічним та методичним вимогам, від дотримання яких може залежати швидкість сприйняття навчальної інформації, її розуміння, засвоєння та закріплення отриманих знань. Так, наочні засоби навчання мають бути:

- орієнтовані на мотивацію навчання, викликати інтерес та захоплювати пізнавальною діяльністю;
- доступні, тобто відповідати віковим особливостям учнів;

Мультимедійні навчальні матеріали

- змістовні з позицій сучасної науки та передачі смислової повноти теоретичного матеріалу. Теоретичний виклад наочного матеріалу повинен дозволяти забезпечувати системність, послідовність і міцність засвоєння теми, що вивчається;
- інтерактивними, здатними організовувати комунікативні ситуації. У комп'ютерних засобах навчання, в технологію яких спочатку закладено принцип інтерактивності (тобто зворотний зв'язок), ця вимога часто використовується на найпростішому рівні. Цифрові технології дозволяють створювати і більш цікаві навчальні ситуації за допомогою візуальних тестів, проблемних питань та інших комунікативних ситуацій;

Мультимедійні навчальні матеріали

- ілюстративні, коли використовується різного виду наочність у важкому для розуміння матеріалі. Але тут треба дуже обережно використовувати образність наочного матеріалу, тому що надмірне захоплення представлення інформації може забрати учнів від основної ідеї автора наочного посібника;
- дозованими з оптимальним використанням наочності. Напевно, кожен педагог може навести приклад використання готових засобів навчання, у яких дуже багато інформації. З одного боку, це добре, але з іншого – надлишок інформації може призвести і до зворотного ефекту. Увага учнів відволікатиметься на сторонні деталі, а вчителю складно вибудувати заняття.

Мультимедійні навчальні матеріали

Однак *дидактичний принцип наочності*, що є провідним у навчанні, слід розуміти дещо ширше, ніж можливість зорового сприйняття.

Впливаючи на органи почуттів, засоби наочності забезпечують повніше уявлення образу чи поняття, що сприяє міцнішому засвоєнню матеріалу.

Наочність сприяє розвитку в учнів емоційно-оцінного ставлення до знань, що вони набувають. Засоби наочності підвищують інтерес до знань, дозволяють полегшити їх засвоєння, підтримують увагу дитини.

Результат навчально-виховного процесу великою мірою залежить від того, наскільки він забезпечений різноманітними засобами навчання.

Мультимедійні навчальні матеріали

Використання *мультимедійної наочності* під час уроків допомагає і вчителю у викладанні предмета та учню у освоєнні предмета.

Можна виділити найістотніші переваги використання мультимедійних засобів навчання у викладанні:

- мультимедійні навчальні посібники можуть представити факти, події у взаємозв'язку;
- провідною метою застосування мультимедійного устаткування під час уроку є досягнення глибшого запам'ятовування матеріалу через образне сприйняття, забезпечення “занурення” в досліджуване.

Мультимедійні навчальні матеріали

Практично будь-який вчитель за бажання може використовувати мультимедійні посібники або створити свої електронні презентації (саме з тієї теми, яка необхідна на уроці), а також створювати тести для своїх уроків (саме з тими питаннями, які потрібні вчителю). Саме використання сучасних технологій дозволять зробити урок сучасним, цікавішим для учнів.

Наочність засобів навчання у викладанні грає важливу роль у формуванні інформаційно-інтегрованого освітнього середовища, в якому вчитель самостійно конструює та спрямовує процес навчання, вирішує цілий комплекс сучасних дидактичних, методичних, психологічних питань. Тому запровадження ефективних та продуктивних інновацій з наочності визначає професіоналізм педагогів та творчу діяльність учнів.

Мультимедійні навчальні матеріали

Традиційно вид інформаційної діяльності учня був обмежений відомим набором: сприйняття (при прослуховуванні, перегляді) у процесі пояснення учням нового навчального матеріалу певного конкретного обсягу; запам'ятовування, заучування самим учням, зазвичай, лише частини представленого навчального матеріалу; відтворення (вербально або письмово) учням засвоєного матеріалу.

Звичайно, з вищевикладеного не слідує, що тепер необхідно всі уроки перенести в комп'ютерний клас і весь виклад навчального матеріалу доручити комп'ютеру. Вчитель на своєму, ним самим збудованому та "відрежисованому" уроці може і повинен чергувати різноманітні методичні прийоми.

Це робить урок динамічнішим, цікавішим і, як наслідок, допоможе учням швидше та глибше засвоїти курс.

Мультимедійні навчальні матеріали

Таким чином, використання мультимедійних технологій у навчальному процесі дозволяє перейти від пасивного до активного способу реалізації освітньої діяльності, у якому учень є головним учасником процесу навчання.

На закінчення хотілося б сказати, що сучасний педагог легко повинен вміти працювати з сучасними засобами навчання хоча б заради того, щоб забезпечити одне з найголовніших прав – право на якісну освіту.